

25. Publikacja i ocena strony WWW

- Metody testowania strony
- Publikowanie strony na serwerze
- Ocena końcowa strony

ZADANIE NA START

Testowanie strony

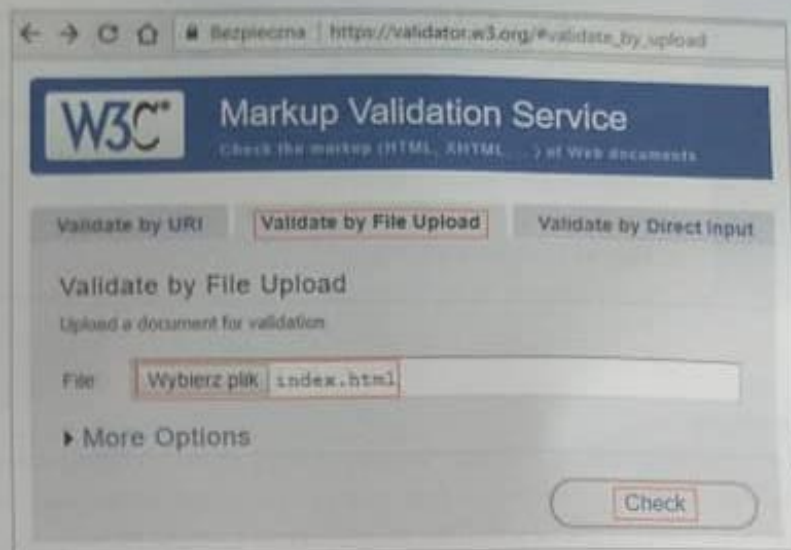
W trakcie weryfikacji i walidacji strony można wykryć wiele błędów i nieprawidłowości. Opracowana strona internetowa powinna przejść sporo testów, zanim zostanie opublikowana. Czy weryfikacja i walidacja programu komputerowego to ten sam proces? Scharakteryzuj krótko każdy z nich.

SPRAWDZANIE POPRAWNOŚCI STRONY WWW

Integralnym elementem pracy nad stroną WWW jest testowanie i wprowadzanie poprawek, ponieważ strona nie powinna zawierać błędów, które wpływałyby na jej działanie. Przed opublikowaniem gotowej strony w sieci WWW należy ją solidnie przetestować. Dobrze jest też dokonać automatycznej walidacji, czyli sprawdzić zastosowane kody pod względem poprawności i obowiązujących standardów. Standardy stron WWW są wyznaczane przez The World Wide Web Consortium (W3C). W pierwszej kolejności weryfikuje się poprawność składniową dokumentu HTML, następnie waliduje się arkusz CSS.

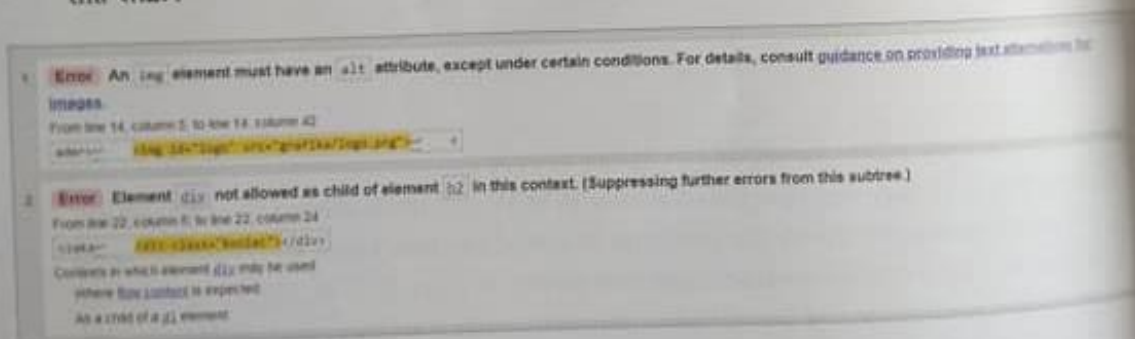
Aby rozpocząć proces walidacji kodu HTML, w pasek adresu przeglądarki należy wpisać <https://validator.w3.org>, a następnie wybrać sposób walidacji, przesłać plik `index.html` do sprawdzenia i kliknąć **Check**. Strona, która nie zawiera błędów, powinna być właściwie wyświetlana we wszystkich przeglądarkach.

Document checking completed. No errors or warnings to show.

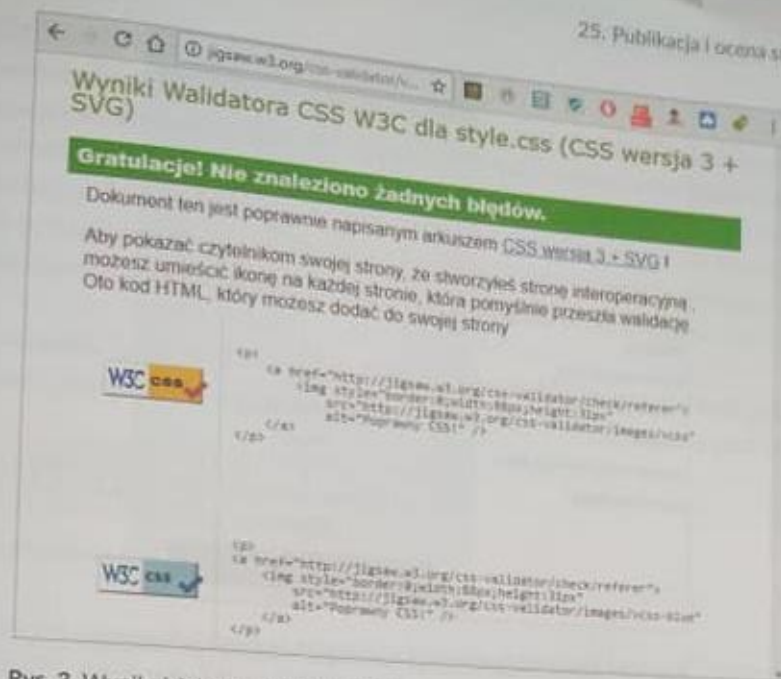
Rys. 1. Walidacja lokalnego pliku i jej efekt

W przypadku usterek walidator wskaże miejsca wystąpienia błędów i poda opis konkretnej nieprawidłowości. Na poniższym zrzucie widać, że w pierwszym przypadku nie dodano do obrazka atrybutu `alt`, a w drugim brakuje znacznika zamykającego dla `<h2>`.

Rys. 2. Walidacja strony z błędami

Przy walidacji arkusza CSS w pasek adresu przeglądarki należy wpisać `https://jigsaw.w3.org/css-validator`, a następnie wybrać sposób walidacji, przesłać plik do sprawdzenia i kliknąć **Sprawdź**.

Rys. 3. Wynik działania walidatora CSS

Cwiczenie 1. Sprawdzanie poprawności strony

Dokonaj walidacji strony według standardów W3C.

WYBÓR SERWERA (FIRMY HOSTINGOWEJ)

Udostępnianiem stron internetowych w sieci zajmują się firmy hostingowe. Oprócz miejsca na serwerze na ogół dostaje się od nich również adres internetowy. Podczas rozpatrywania wyboru firmy hostingowej warto wziąć pod uwagę dwa kryteria:

- pojemność konta – jeśli strona składa się z tekstu i niewielkiej liczby zdjęć, nie trzeba sobie tym zawracać głowy, ale przy dużej liczbie wysokiej jakości zdjęć im większa pojemność, tym lepiej;
- transfer (rozmiar wszystkich plików i dokumentów pobieranych z całego serwisu podczas odwiedzin użytkowników). Przekroczenie limitu zazwyczaj powoduje zablokowanie witryny i wyświetlenie odpowiedniego komunikatu; zazwyczaj limity dotyczą transferów miesięcznych, więc jeśli użytkownik przekroczy limit, jego strona zacznie się na nowo wyświetlać dopiero na początku następnego miesiąca. Dla przeciętnych stron miesięczny limit transferu o wielkości kilku gigabajtów powinien być wystarczający.

POSZUKAJ W INTERNECIE

Poszukaj w sieci informacji na temat hostingowych serwisów internetowych przeznaczonych do publikowania stron.

	FREE
	ZA DARMO
Dostępne darmowe domeny	cta.pl, c0.pl, y0.pl
Reklama	✓
Darmowe domeny	3
Pojemność konta	1 GB
Transfer	5 GB/miesiąc
Maksymalny rozmiar pliku	10 MB
Konta pocztowe	2
	Więcej
	Załącz konto FREE

Rys. 4. Przykładowe informacje dotyczące bezpłatnego hostingu

WIEM WIĘCEJ

GitHub udostępnia bezpłatny hosting programów *open source* oraz płatne prywatne repozytoria. Ponadto oferuje usługę zwaną GitHub Pages, służącą do szybkiego tworzenia stron internetowych, których kod jest opublikowany w ramach repozytoriów umieszczonych w serwisie.

Ćwiczenie 2. Wybór serwera

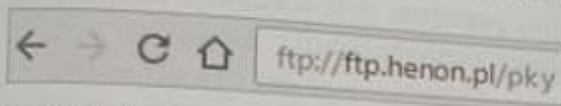
Sporządź zestawienie bezpłatnych serwerów WWW (wzór poniżej). Porównaj serwery, a następnie wskaż ten, który twoim zdaniem warto wykorzystać do publikacji strony WWW.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Nazwa serwera	Adres	Pojemność konta	Domeny	Konta e-mail	Rozmiar pliku	Transfer	Zalety	Wady	Uwagi
1	ABC	przykładowy_adres	1 GB	3	2	10 MB	5 GB/m-c	- PHP - baza danych MySQL - statystyki odwiedzin - panel administracyjny - pomoc techniczna	- reklamy	
2										
3										
4										

UMIESZCZANIE SERWISU NA SERWERZE

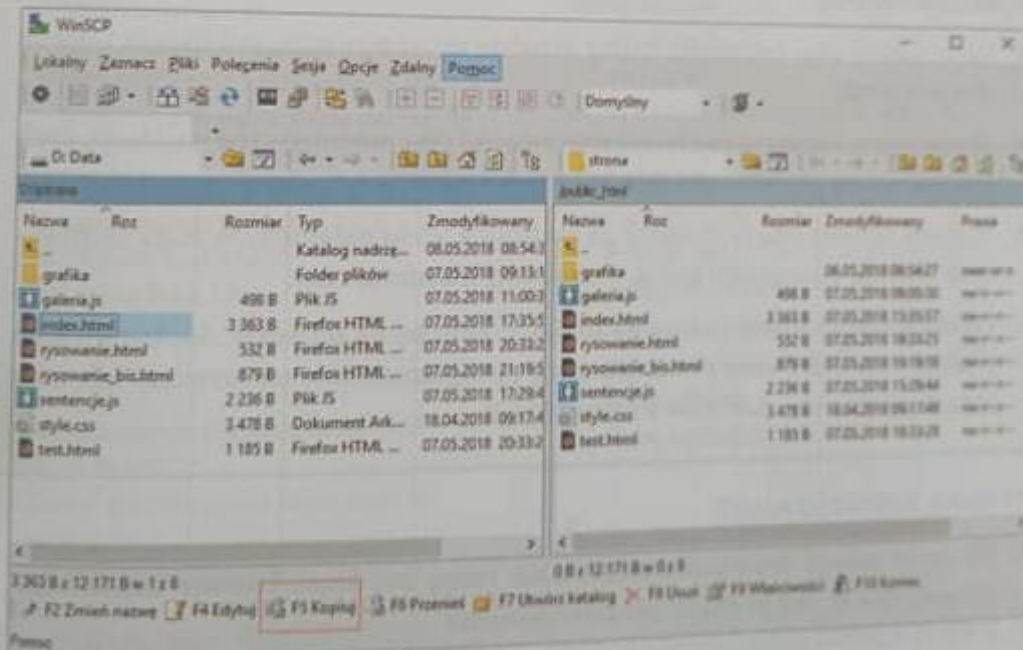
Po wybraniu serwisu hostingowego należy dokonać rejestracji. Konieczne jest podanie poprawnego adresu e-mail, na który zostanie wysłana wiadomość z linkiem aktywacyjnym pozwalającym na zakończenie rejestracji. Warto zanotować najważniejsze dane umożliwiające dostęp do konta: login, hasło oraz adres serwera FTP (będą potrzebne podczas przesyłania strony na serwer). Na niektórych serwerach aktywacja konta nie następuje natychmiast – najpierw użytkownik dostaje e-mail, który o tym informuje.

Po aktywowaniu konta można przesłać pliki na serwer. Najprostsza metoda polega na wykorzystaniu przeglądarki, wpisaniu adresu serwera FTP i zalogowaniu się na swoje konto.

Rys. 5. Uruchomienie klienta FTP w przeglądarce

Można w tym celu wykorzystać również dowolny program będący klientem FTP, taki jak WinSCP – graficzny klient SFTP i FTP do systemu Windows. Ten program oferuje możliwość bezpiecznego przesyłania plików między komputerem lokalnym a zdalnym. Aplikacja daje do wyboru różne interfejsy i pozwala na szyfrowanie przesyłanych danych.

Rys. 6. Przegrywanie plików na serwer z wykorzystaniem klienta FTP WinSCP

Warto pamiętać, że niektóre serwery nie umożliwiają kopiowania plików przez program FTP. W takim przypadku trzeba zapoznać się z opisem przesyłania strony na danym serwerze i postępować według wskazówek.

Wszystkie pliki i foldery należy umieścić wprost w głównym katalogu konta, który wyświetlił się zaraz po zalogowaniu. Zazwyczaj jest to katalog o nazwie **public_html** lub **www**, ale może też mieć w nazwie login użytkownika. Jeśli połączenie wykonywane jest z komputera, do którego mają dostęp inne osoby, np. w szkolnej pracowni, należy zrezygnować z zapisywania hasła i usunąć połączenie z listy sesji.

Po wgraniu plików na serwer należy uruchomić stronę i sprawdzić wszystkie łącza, obrazki, strony itp. Czasami problem tkwi w wielkości liter, dlatego w nazwach plików najlepiej używać tylko małych liter alfabetu łacińskiego oraz cyfr. W każdej chwili można dokonać modyfikacji serwisu. Poprawione pliki należy ponownie przesłać na serwer i podpisać poprzednie wersje. Warto porównać efekt końcowy z założeniami. Czy wszystko udało się zrealizować zgodnie z zamierzeniami?

Ćwiczenie 3. Publikowanie plików na serwerze

Prześlij pliki składające się na twoją witrynę na wybrany serwer i sprawdź, czy wszystko poprawnie działa. Przetestuj ręcznie i automatycznie – dokonaj walidacji. Porównaj efekt końcowy z założeniami. Czy udało ci się zrealizować cel?

PODSUMOWANIE

- Na końcowy etap tworzenia strony składają się: testowanie, publikacja i ocena merytoryczna.
- Testowanie to ręczne sprawdzanie poprawności oraz automatyczna walidacja, czyli weryfikowanie poprawności składniowej dokumentu.
- Wyboru serwera należy dokonać na podstawie wielu parametrów, m.in. oferowanych funkcji, pojemności konta, możliwości transferu, ceny.
- Opublikowanie strony polega na umieszczeniu jej na serwerze. Można do tego wykorzystać oferowane przez dostawcę oprogramowanie na serwerze lub użyć innych programów: klientów FTP bądź SCP.

PYTANIA SPRAWDZAJĄCE

1. Na czym polega walidacja strony? Jakie mogą być konsekwencje zaniechania sprawdzenia strony przed jej opublikowaniem?
2. Jakie są najważniejsze kryteria wyboru usługi hostingowej?
3. W jaki sposób publikuje się stronę na serwerze? O czym trzeba pamiętać?